

Війна РФ проти України: енергетичний вимір

DiXi Group alert
(станом на 12:00 15 травня)

**Stop Russian nuclear terrorism,
impose sanctions on Rosatom! Stop the atrocities!
Introduce full embargo on Russian oil and gas imports now!**

#StopRussianAggression

#StandWithUkraine

Резюме

- По Україні близько 704 900 споживачів (з них 19 700 – через негоду) не мали електропостачання, понад 228 600 споживачів перебували без газопостачання.
- “Донецькоблгаз” попередив про можливе припинення газопостачання в усій **Донецькій області та регіоні** через перекриття окупантами транзитного та внутрішнього магістрального газопроводу, що експлуатувався “Оператором ГТС України”. Хоча оператор ГРМ та “ОГТСУ” спільно з військовою адміністрацією шукають шляхи вирішення проблеми, мешканцям області рекомендують шукати альтернативу газопостачанню (зокрема, через використання електроенергії).
- Міністр енергетики Герман Галущенко повідомив, що останнім фактором для оголошення “ОГТСУ” форс-мажору щодо транспортування газу через точку з’єднання “Сохранівка” стали **несанкціоновані відбори окупантами газу із транзитного потоку**, які ймовірно пішли на споживання Луганської ТЕС та інших промислових об’єктів на непідконтрольних територіях.
- **Міненерго очікує на розгортання спільної платформи ЄС для закупівлі газу**, яка дасть змогу Україні купувати “блакитне паливо” за вигіднішими цінами. За словами міністра Германа Галущенко, більш активний імпорту газу в Україну розпочнеться влітку.
- “Енергоатом” подав до РНБОУ пропозиції по удосконаленню фізичної безпеки і захищеності діючих та майбутніх АЕС. Серед них – встановлення периметрів, протитанковий та протиповітряний захист, посилення воєнізованого захисту.
- **Мінекономіки переглянуло розрахунки середньої вартості бензину і дизпалива**, відповідно граничні ціни реалізації пального зміняться: бензину – зростуть до 39,86 грн/літр, дизпалива – незначно знизяться до 42,31 грн/літр.

Атаки

Донецька область

За добу окупанти обстріляли зі стрілецької зброї, авіації, танків, важкої артилерії, мінометів та реактивних систем залпового вогню «Град» 11 населених пунктів Донеччини, зокрема Маріуполь, Авдіївку, Торецьк, зафіксовано загибель 3 та поранення 10 цивільних осіб, [повідомили](#) у Національній поліції. Внаслідок обстрілів зазнали руйнувань щонайменше 36 цивільних об'єктів, серед яких житлові та промислові об'єкти, тягова електрична станція, медичний заклад.

Російські окупанти [продовжують облогу](#) захисників Маріуполя на території "Азовсталі", рашистами вперше застосовані запалювальні фосфорні бомби. Температура їх горіння – 2000-2500 градусів за Цельсієм, зупинити горіння майже неможливо. Радник президента Туреччини Ібрагім Калін заявив, що Туреччина [запропонувала](#) москві та Києву евакуацію морем цивільних та поранених військових із "Азовсталі". Україна та росія поки не коментують ініціативу. Гуманітарна ситуація у Маріуполі залишається складною, [намагання окупантів](#) відновити електропостачання у частині міста завершилися низкою пожеж через коротке замикання в знищених квартирах.

Луганська область

За [повідомленнями](#) голови Луганської ОВА Сергія Гайдая, за добу ворог здійснив 11 обстрілів Северодонецька. Загалом, за останню добу в місті знищили 11 багатопверхівок, також влучили в технікум та хімічний завод "Азот". Попасну та Гірське окупанти піддають масованим обстрілам і фактично стирають з лиця землі. Крім того, за минулу добу атак зазнали ще 11 населених пунктів області, зокрема у селищі Комишуваха зруйновано 9 будинків, а у селищі Врубівка поранено трьох осіб. Гайдай також [повідомляє](#) про примусову мобілізацію окупантами у Попасній.

Харківська область

Минулої доби, за словами [голови](#) Харківської ОВА Олега Синегубова, окупанти не обстрілювали обласний центр, сконцентрувавшись на інших населених пунктах області. Так, знову постраждав Чугуїв (двоє поранених), Золочівська громада, проте найгарячішою точкою залишався Ізюмський напрямок. Керівник ОВА закликав мешканців звільнених населених пунктів поки не повертатись в свої домівки, адже досі існує ризик артилерійських обстрілів та мінування.

Сумська область

Вночі 14 травня росіяни [завдали ударів](#) по селі Шпилівка Сумського району, а також по Шосткинському району. Значних руйнувань зазнала місцева інфраструктура, жертв та постраждалих немає.

Миколаївська область

За [даними](#) місцевої ОВА, станом на 15 травня, за весь час російської агресії знищено 2 383 об'єкти житлового фонду, 31 медичний заклад, 138 освітніх установ та 482 об'єкти систем життєзабезпечення. Минулої доби агресор [завдав ударів](#) по Миколаєву – поранено 5 осіб, пошкоджено спортивний комплекс і футбольне поле дитячої спортивної школи, дитячий садок, станцію очищення води, понад десять будинків. На окупованих територіях області [погіршується гуманітарна ситуація](#), колаборанти не здатні забезпечити населені пункти достатніми обсягами продовольства та пального.

Херсонська область

Оперативне командування "Південь" [повідомляє](#), що ворог завдав ракетного удару по Херсонщині – продовжуються спроби руйнування промислової інфраструктури, жертв серед цивільних нема. Окупанти намагаються закріпитись на захоплених територіях, зокрема, зводили фортифікації з використанням залізобетонних конструкцій. Росіяни також [розпочали "перепис населення"](#) в окупованому Генічеську, крім того фіксуються нові випадки захоплення в заручники місцевих мешканців.

Запорізька область

За [інформацією](#) Запорізької ОВА, станом на 15 травня повністю чи частково знищено 889 домогосподарств, зокрема внаслідок обстрілу в місті Гуляйполе було пошкоджено декілька будинків. Руйнувань зазнала система водопостачання області, без води залишаються частина Василівського та Пологівського районів. Також через бойові дії пошкоджено каналізаційні очисні споруди, які приймають стоки міста Василівка та селища Степногірськ Василівського району.

Львівська область

Голова Львівської ОВА Андрій Садовий [повідомив](#) про наслідки ракетної атаки на область зранку 15 травня. 4 ракети влучили у військовий об'єкт в Яворівському районі (за [даними ОВА](#), неподалік від кордону з Польщею), обійшлося без жертв, проте сам об'єкт знищено. 2 ракети були збиті силами української ППО.

Ядерна та радіаційна безпека

Станом на 08:00 15 травня всі діючі АЕС України працювали у штатному режимі; радіаційний, протипожежний та екологічний стан на майданчиках станцій і прилеглих територіях перебував у межах чинних норм.

За результатами зустрічі міністра енергетики Германа Галущенка, т.в.о. президента "Енергоатома" Петра Котіна та тимчасової повіреної США у справах України Крістіни Квін сторони [дійшли згоди](#) щодо необхідності посилення залучення МАГАТЕ для деокупації ЗАЕС, протистояння ядерному тероризму РФ й посиленню ядерної безпеки України та світу.

Тим часом, "Енергоатом" подав до Ради національної безпеки та оборони України [пропозиції](#) по удосконаленню фізичної безпеки і захищеності діючих та майбутніх АЕС. Серед них - встановлення периметрів, протитанковий та протиповітряний

захист, посилення воєнізованого захисту – представниками ЗСУ, а не Нацгвардії. Також повідомляється, що у проектах будівництва нових енергоблоків за технологією Westinghouse передбачена подвійна оболонка реакторного конфайнмента і захист критичного обладнання від влучання снарядів та наслідків вибухів.

Зона відчуження ЧАЕС

У Зоні відчуження тривають відновлювальні роботи для нормалізації функціонування об'єктів та забезпечення їх належної безпеки. Нагадаємо, що Держатомрегулювання [проводить](#) детальне оцінювання спроможності ліцензіатів виконувати діяльність у сферах використання ядерної енергії та поводження з радіоактивними відходами на території Зони відчуження із дотриманням вимог законодавства, норм та правил з ядерної та радіаційної безпеки та ліцензійних умов.

ЗАЕС

Ситуація на Запорізькій АЕС та у місті-супутнику Енергодарі залишається без змін. 73-тю добу поспіль вони перебувають під контролем терористів рф, які чинять постійний фізичний, психологічний та інформаційний тиск на працівників станції та мешканців міста. Енергоблоки ЗАЕС обслуговуються українським персоналом із належною ротацією, проте ядерна та радіаційна безпека станції перебувають під постійною загрозою.

Станом на 15 травня радіаційний фон на території промислового майданчику та санітарно-захисної зони станції залишався у [межах норм](#); гама-фон у Запорізькій області також [стабільний](#) (7-14 мкР/год) і не несе загрози життю та здоров'ю населення.

Перебування на ядерних об'єктах терористів рф зберігає надзвичайно високі загрози ядерній та радіаційній безпеці у глобальному вимірі! Україна вимагає визнати дії рф та “Росатома” ядерним тероризмом, який має на меті умисне порушення безпеки АЕС, міжнародного права та базових прав людини з метою геноциду, екоциду та посягання на суверенітет країни.

Закликаємо міжнародних партнерів до посилення тиску на МАГАТЕ, дії якої можуть запобігти актам ядерного тероризму з боку росії. При цьому, критично важливо мінімізувати вплив рф на політику та діяльність МАГАТЕ, зокрема шляхом відсторонення усіх росіян від ключових позицій у Секретаріаті агентства, обмеження їх доступу до інформації про АЕС України.

Також наголошуємо на необхідності встановлення жорстких санкцій до керівництва, персоналу, продукції, міжнародних проєктів “Росатома” та, в цілому, ядерної енергетики країни-агресора!

Сектор електроенергетики

Робота енергосистеми

Енергосистема України вже два місяці поспіль [стабільно](#) працює у тестовому режимі синхронно з мережею континентальної Європи (ENTSO-E). За даними оператора системи передачі “Укренерго”, рівень споживання в енергосистемі стабільний, а його динаміка відповідає сезону. Комерційний експорт до

Функціонування ринку електроенергії

Польщі по направленій лінії передачі “Добровірська ТЕС-Замость” [зберігається](#) рівним графіком (210 МВт). Експорт до Молдови [коливається](#) впродовж доби і здійснюється на середньому рівні близько 100 МВт.

Окрім того, між енергосистемами України та країн Східної Європи [відбуваються](#) односторонні (з Румунією) чи двосторонні (з Угорщиною та Молдовою) технічні сальдо-перетоки. Поточна пропускна спроможність транскордонних мереж між енергосистемами України та ENTSO-E становить близько 2 ГВт, втім, тестовий режим синхронної роботи не передбачає повноцінного комерційного експорту/імпорту електроенергії.

“Укренерго” продовжувала [відновлення](#) пошкодженої енергетичної інфраструктури в центральному та північному регіонах. Зокрема, на одній із високовольтних підстанцій завершується ремонт реакторного обладнання, а на лінії, що відходить від підстанції, триває огляд розмінованих ділянок. Ще на одній лінії 330 кВ триває заміна залізобетонних опор. На одній із підстанцій північного регіону завершено перевірку роботи відновлених захистів, продовжується ремонт ділянок пошкодженого кабелю. У східному регіоні розпочалися відновлювані роботи на одній із ліній 330 кВ – демонтовано зруйновані опори, відновлено траверси та стійки, ліквідовано обриви кабелю.

За [словами](#) міністра енергетики Германа Галуценка, рівень розрахунків населення за електроенергію в перші місяці війни впав на 30%, промисловості – на 40-50%. Погіршення платіжної дисципліни поряд із скороченням загального обсягу споживання електроенергії на 32-35% спричинило істотний фінансовий дисбаланс на ринку, який оцінюється приблизно в 250 млн євро на місяць. Одним із дієвих способів розв’язання проблеми є збільшення експорту електроенергії в країни ЄС.

Ринок “на добу наперед” (РДН): Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії продовжила незначно [зростати](#) і на 15 травня становила 2289,51 грн/МВт·год (+1,2% до попереднього дня). Водночас, біржові ціни на ринках країн Східної Європи надалі демонструють спадну динаміку, що спричинило ще більше скорочення їх розриву відносно України. Ціни в Словаччині, Угорщині та Румунії в 2-2,1 рази [перевищують](#) ціновий індекс Base РДН України, тоді як спред відносно Польщі є стабільно меншим і становить 1,6 рази.

Загальний обсяг торгівлі на РДН продовжив стрімко [зменшуватись](#) – до 6,55 тис. МВт·год (-29,3% до попереднього дня), що стало новим історичним

мінімумом за весь період роботи РДН (з 1 липня 2019 року). Разом з тим, протилежна динаміка поступового збільшення пропозиції – до 95,5 тис. МВт·год (+6,4% до попереднього дня) спричинила подальше зростання профіцитності ринку – розрив із обсягом заявок на купівлю збільшився із 9,7 до 14,6 разів. При цьому, дещо змінилася [структура купівлі](#) на РДН: основну частину займали постачальники (67,3%), операторам мереж належало 32,6%, решта – виробникам.

Внутрішньодобовий ринок (ВДР): Середньозважена ціна електроенергії на ВДР продовжила незначно [зростати](#) і на 14 травня становила 2893,49 грн/МВт·год (+2,2% до попереднього дня). При цьому, загальний обсяг торгівлі істотно впав – до 0,22 тис. МВт·год (-39,5% до попереднього дня). Водночас, помірне зростання пропозиції – до 39,3 тис. МВт·год (+11,3%) спричинило різке збільшення профіцитності ринку – розрив із обсягом заявок на купівлю зріс із 95 до 179 разів.

Припинення та відновлення постачання

За [даними](#) Міністерства енергетики, станом на 14 травня в Україні знеструмлено 925 населених пунктів, загалом близько 704 900 споживачів (з них 19 700 знеструмлено через негоду), протягом доби відновлено постачання для 143 600 споживачів (в тому числі 88 500 абонентам, яких було знеструмлено через негоду).

Масштабні припинення в електропостачанні та, відповідно, активні відновлювальні роботи, мали місце:

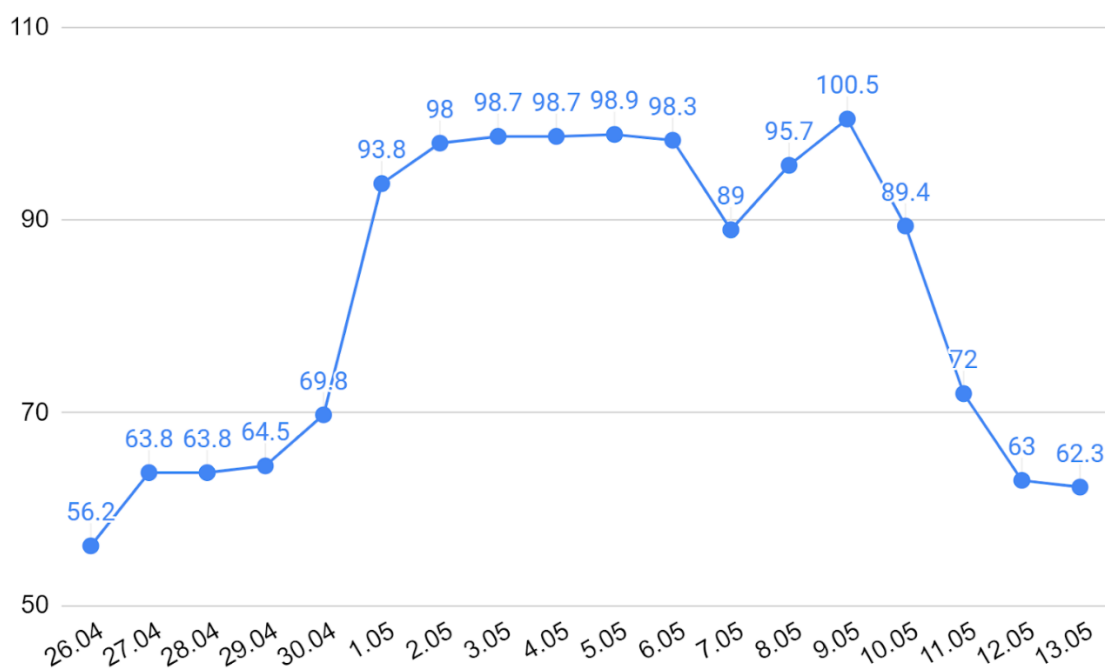
- у **Донецькій області**, за даними ДТЕК, залишались знеструмленими 261 населений пункт (за [даними](#) КМУ, 306 200 споживачів); протягом доби відновлено постачання для понад 5 744 споживачів у 13 населених пунктах;
- у **Луганській області**, за [даними](#) КМУ, залишались знеструмленими понад 128 000 споживачів;
- у **Харківській області**, за [даними](#) КМУ, залишалися знеструмленими близько 154 000 споживачів; протягом доби відновлено постачання для 12 000 споживачів;
- у **Київській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 15 400 споживачів, які були знеструмлені внаслідок негоди, в самому **Києві** таких споживачів було 41 000;
- в **Запорізькій області**, [станом](#) на 7:00 15 травня, без електропостачання залишались 21 660 споживачів у 70 населених пунктах; протягом доби відновлено постачання для 101 споживача;
- у **Миколаївській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 700 споживачів;
- у **Чернігівській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 44 000 споживачів;
- у **Одеській області**, за [даними](#) КМУ, протягом доби відновлено постачання для 8 300 споживачів;
- у **Сумській області**, за [даними](#) ОВА, внаслідок негоди залишались знеструмленими 4 225 споживачів у 35 населених пунктах;
- оперативна інформація стосовно електропостачання у **Херсонській та Дніпропетровській областях** була відсутня на час підготовки огляду.

Сектор газу

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України станом на 13 травня майже не змінився у порівнянні з попередньою добою і становив 62,3 млн куб. м. Ці обсяги значно менші за об'єми, передбачені транзитним контрактом із “Газпромом” (109 млн куб. м на добу). Транзитні потоки через точку з'єднання “Сохранівка” припинилися. Фізичний імпорт з ЄС здійснювався через точку з'єднання “Германовичі” (віртуальна точка з'єднання “Україна-Польща”) обсягом 0,34 млн куб. м.

**Транзит російського газу через територію України
(на точках з'єднання “Сохранівка” та “Суджа”), млн куб. м**

Джерело: [ОГТСУ](#)

За [словами](#) міністра енергетики Германа Галущенка, більш активний імпорт газу в Україну розпочнеться влітку, головна перешкода для збільшення зовнішніх поставок – ціна. Саме тому Міненерго очікує на розгортання спільної платформи ЄС для закупівлі газу, яка дасть змогу Україні купувати “блакитне паливо” за вигіднішими цінами.

Також міністр прокоментував ситуацію із транзитом. Галущенко повідомив, що перед оголошенням форс-мажору щодо транспортування газу через точку з'єднання “Сохранівка” “Оператор ГТС України” консультувався з міжнародними юристами, які підтвердили правомірність таких дій. Останнім фактором для оголошення форс-мажору стали несанкціоновані відбори газу із транзитного потоку, які, як припускає міністр, пішли на споживання Луганської ТЕС та інших промислових об'єктів на непідконтрольних територіях.

Припинення та відновлення постачання

Найбільш складна ситуація з газопостачанням спостерігалася у **Донецькій, Луганській, Запорізькій, Харківській, Київській, Херсонській та Миколаївській областях**. За [даними](#) Кабінету Міністрів, станом на 14 травня без газопостачання залишалося понад 228 600 споживачів. Відновлено газопостачання 4 354 абонентам.

У **Донецькій області** місцевий оператор ГРМ [попередив](#) про можливе припинення газопостачання в усій області через перекриття окупантами транзитного та внутрішнього магістрального газопроводу. Хоча оператор ГРМ та “Оператор ГТС України” шукають шляхи вирішення проблеми, мешканцям області рекомендують шукати альтернативу газопостачанню (зокрема, через використання електроенергії).

На **Київщині** станом на ранок 15 травня [відновлено](#) газопостачання у 120 населених пунктах (119 повністю та 1 частково) до 143 739 об'єктів споживачів. Ремонтні роботи продовжувалися лише в місті Ірпінь, де газопостачання відновлено вже для 87% споживачів.

В **Запорізькій області** ситуація з газопостачанням [не змінилася](#): без газу перебували 69 975 абонентів у 88 населених пунктах. Минулої доби у місті Пологи та селі Верхня Терса були усунуті завдані раніше того ж дня внаслідок обстрілу пошкодження розподільних газопроводів низького тиску.

У **Херсонській області** станом на 17:00 14 травня без газопостачання [залишалися](#) Високопільська територіальна громада, частково Великоолександрівська, Нововоронцовська і Станіславська громади. У багатьох громадах є проблеми із забезпеченням населення скрапленим газом.

В **Миколаївській області** станом на 15 травня внаслідок російської агресії [зазнали пошкоджень](#) 147 об'єктів газової інфраструктури, внаслідок чого без газопостачання залишались 3 858 споживачів.

В **Харківській області** фахівці “Харківгазу” [відремонтували](#) газопровід високого тиску та відновили постачання 14 500 споживачам області, зокрема у Золочівській та Солоницівській громадах, у селищах Пересічне та Вільшана.

Оперативна інформація щодо ситуації з газопостачанням в **Луганській, Чернігівській та Сумській областях** була відсутня на момент підготовки огляду.

Контрзаходи українських компаній та державних органів

Радник Президента України Олег Устенко [заявив](#), що вітає пропозицію Єврокомісії щодо ембарго на сиру російську нафту. Проте, за словами Устенка, Україна не має часу навіть на піврічний перехідний період, доки нафтове ембарго запрацює, адже рф продовжує щодня фінансувати війну та вбивати українців.

Міністерство економіки України [опублікувало](#) середню вартість дизпалива та бензинів, на основі яких обчислюється максимально допустима ціна реалізації пального у мережах роздрібної торгівлі. Відтак, середня ціна на дизельне паливо знизилась із 35,63 до 35,31 грн за літр, а для бензинів автомобільних зросла із 31,19 до 33,36 грн за літр. З урахуванням граничних торгових націнок, ціна на "звичайний" бензин не повинна перевищувати 39,86 грн/літр, на "звичайне" дизпаливо – 42,31 грн/літр. Преміальні марки пального можуть реалізовуватись із надбавкою у 5%.

Міністр енергетики України Герман Галущенко [повідомив](#), що з початку широкомасштабного вторгнення рф споживання нафтопродуктів в Україні впало на 72%, а попит на травень складає приблизно 100 000 т бензинів та 250 000 т дизельного палива. За словами Галущенко, у травні імпорт палива автомобільним транспортом зріс у 15 разів, річковим та залізничним – у 5 разів, у порівнянні з березнем.

Також Галущенко заявив, що Україна навіть в умовах війни виконує свої обов'язки як транзитера газу. Після втручання РФ у роботу ГТС України на компресорній станції "Новопсков", за умовами контракту українська сторона запропонувала "Газпрому" перенести транзит на інші точки входу в ГТС через форс-мажорні обставини. За словами Галущенко, 9 травня окупанти почали незаконно відбирати газ із транзитної труби, ймовірно для потреб Луганської ТЕС, контроль над якою втрачено.

Окрім цього, Герман Галущенко заявив, що український уряд веде перемовини з урядами країн ЄС стосовно нарощування експорту електроенергії, що допоможе вирішити питання ліквідності ринку електроенергії.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась виключно з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах. З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).